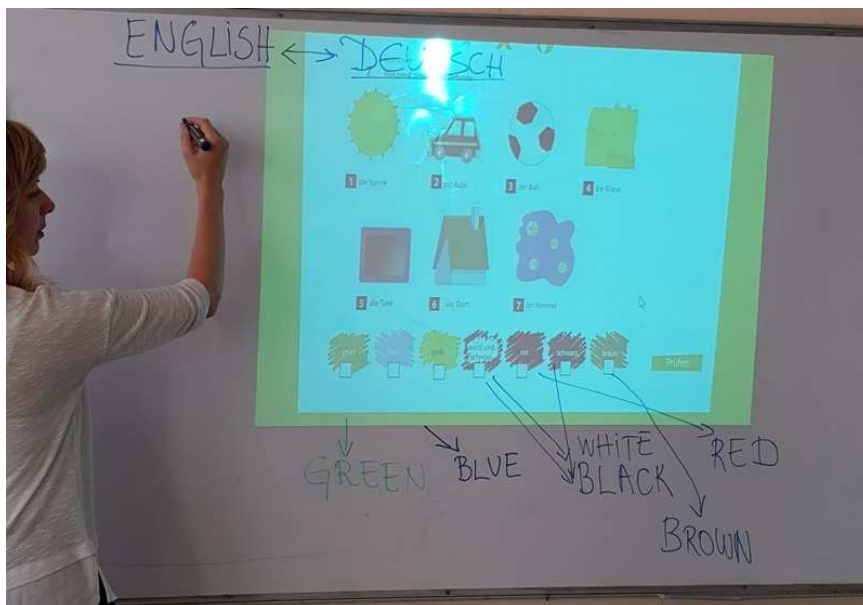

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ „Павле Савић“	Драгана Павловић, мастер професор немачког језика и књижевности Мирјана Дамљановић, мастер професор енглеског језика и књижевности
Место, општина: Београд, Звездара	
Школска управа: Београд	
Опис примера добре праксе ИО	
Осети, прихвати и помози!	
Кључне речи: основна школа, спектар аутизма, страни језици	
Опис образовне ситуације ученика и окружења	
<p>Ученик иде у осми разред. Наставу енглеског и немачког језика од петог разреда прати уз прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад. Ученик редовно похађа наставу као и часове допунске наставе које су организовале предметне наставнице оба језика. Пише штампаним словима, не зна слова латинице, отежано чита и говори. Брзо заборавља научено. Радо ради вежбе повезивања, допуњавања и зокруживања. Пажљиво слуша када му се нешто прича, објашњава или чита и најбоље учи на тај начин. Такође показује велико интересовање за прилагођена вежбања из дигиталног уџбеника. Најбоље резултате постиже радом у пару. Инструкције морају да буду прецизне и јасне. Ученици из разреда га подржавају и често му помажу на часовима, а по позиву долазе и на допунске часове да му помогну. Савладао је основно градиво у вези са лексиком и граматиком кроз вежбе заокруживања, допуњавања и повезивања. С обзиром да отежано чита, потребно је са њим контролисано усмено понављати речи.</p> <p>Почев од седмог разреда, ученик долази на допунске часове једном месечно које за њега организују наставнице немачког и енглеског језика.</p>	
Опис добре праксе	
<p>У току часова коришћени су дигитални уџбеник, видео пројектор, бела табла, маркери у боји, сликовнице на немачком и енглеском језику, флеш картице, двојезични немачко-енглески речник.</p> <p>Наставнице су заједно са учеником планирале динамику рада и договорале се о спровођењу даљих активности. У реализацији часа, активно су учествовали ученици из одељења, а највећи ослонац му је био пар из клупе. Уз поштовање заједничког договора стечено је узајамно поверење између ученика и наставница. Наставнице су приметиле да ученик најбрже усваја и памти термине из оба језика када се користе посебно прилагођена вежбања заснована на сличности два језика. Неколико часова било је посвећено учењу термина који почињу на исто слово у оба језика.</p>	

Пример 1

Ученик је учио речи које почињу на исто слово у енглеском и немачком језику. Након тога, ученик је савладао речи у вези са бојама. Потом је радио вежбе повезивања и именовања научених речи и израза : apple- der Apfel, ball- der Ball, house - das Haus, orange - das Orange, island - die Insel, sun - die Sonne; blue - blau, green- grün, red - rot, white - weiß... Ученик је савладао предвиђене вежбе уз помоћ наставница.

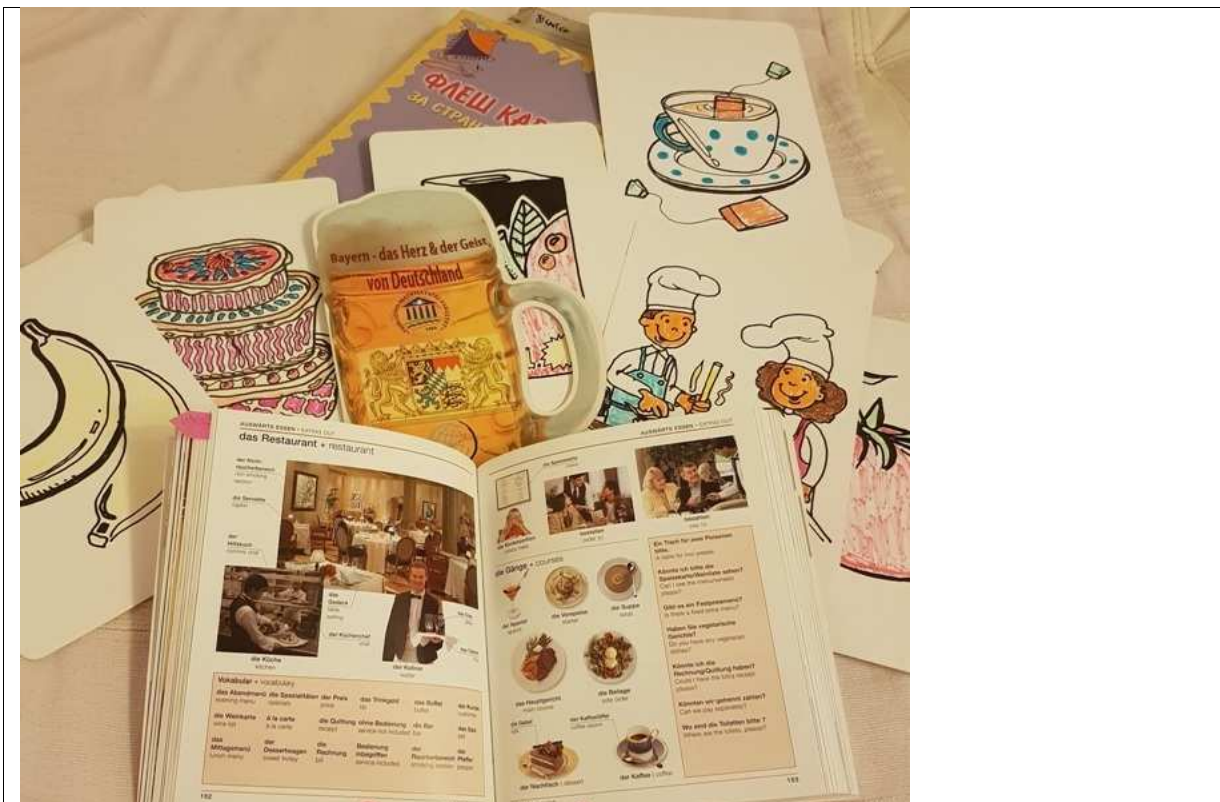

На слици 1. се види конкретан пример повезивања немачких и енглеских речи које су пројектоване на белој табли преко видео бима. Наставница исписује појмове на немачком и енглеском језику. Ученик треба да пронађе сличности, да их повеже и наглас изговори:

Пример 2

У разговору са учеником наставнице су сазнале да би волео да постане кувар и да има свој ресторан. Неколико часова било је посвећено учењу термина у вези са наручивањем хране у ресторану: restaurant - das Restaurant, café - das Café, A table for two, please - Ein Tisch für zwei Personen bitte (Молим Вас сто за двоје); Do you have any vegetarian dishes? - Haben Sie vegetarische Gerichte? (Да ли имате вегетаријанску храну?) Ученику су се те вежбе изузетно допале и трудио се да термине усвоји што брже.

На часовима су се, такође, училе речи у вези са исхраном: milk - die Milch, bread - das Brot, tomato - die Tomate, water - das Wasser, salad - der Salat, yogurt - der Jogurt, cook - kochen, orange juice - der Orangensaft, ice cream - das Eis, coffee - der Kaffee, tee - der Tee... Уз помоћ ученика из разреда увежбано је неколико основних израза у вези са наручивањем хране и сналажењем у ресторану. Потом је ученик повезивао храну са бојама, јер је те термине учио на претходним часовима.

На слици 2 се виде флеш картице и двојезични немачко-енглески речник са терминима у вези са храном и рестораном. Наставница изговара реч на немачком језику а ученик би требало да пронађе флеш картицу са тим појмом и да је покаже и наглас изговори реч. Потом друга наставница изговара појмове на енглеском језику и ученик јој показује појмове на картицама и наглас изговара реч.

После завршене области, ученик попуњава упитник, и на тај начин наставнице стичу увид у његово мишљење о успешности часа.

Пример 3. Упитник - Мишљење о часу:

Час је био занимљив:

	1	2	3	4	5	
Уопште није био занимљив						Био је веома занимљив

Разумео сам градиво:

	1	2	3	4	5	
Уопште нисам разумео						Разумео сам све

Одговарао ми је начин рада на часу:

	1	2	3	4	5	
Уопште ми није одговарао						у потпуности ми је одговарао

Закључак

Овакав начин билингвалне наставе дао је код ученика, који прати наставу по прилагођеном програму, позитивне резултате. Ученик је брже савладао градиво предвиђено наставним планом и програмом и није заборављао нове научене речи, што му се раније дешавало. Код оваквих ученика који сами не могу да читају и пишу, који траже додатну подршку као и додатно ангажовање и пажњу наставника, битно је да им се омогући визуелни начин рада уз помоћ дигиталног уџбеника или неког сличног наставног средства. Битно је и да наставник уме да га заинтересује и да изабере теме које су му интересантне а да буду предвиђене наставним планом и програмом. Веома је важно да и други ученици из одељења буду укључени у овакав вид наставе како се ученик не би осећао изоловано и одбачено. Са друге стране, код осталих ученика јавља се осећај емпатије и жеља да помогну и прихвате неког ко се на неки начин разликује од њих.

Професионална добит

Велику добит имао је ученик јер су га другари прихватили, нису му се смејали. Уз њихову помоћ и асистенцију наставница научио је доста тога што сам не би могао. Велику добит имали су ученици који су увидели да својом несебичном подршком и помоћи могу много да олакшају другу учење. Професионалну добит су имале наставнице енглеског и немачког језика јер су успеле

да сруше мост неразумевања између ученика са сметњама у развоју и осталих ђака у одељењу.